

mulighed, fordi der ikke eksisterer en informationsforpligtelse (mærkning på varer, på indpakning, på hylden eller i butikken).

Det har længe været dansk politik, at fødevarer produceret på basis af GMO'ere skal mærkes, og denne politik har i de seneste par år vundet stor opbakning i flere lande og i EU-Kommissionen. Uanset at industrien næppe vil bakke op om en negativ mærkning af produkter indeholdende uønskede eller uvurderede stoffer, er der næppe tvivl om, at et stort flertal i befolkningen vil se det som en kærkommen mulighed for at bidrage til at få nedbragt kemikalietrykket.

Denne del af beslutningsforslaget ligger tæt op ad et forslag af 16. februar 1998 fra den svenske »kretsloppsdelegation« om, at den, som sælger varer indeholdende »afviklingsstoffer«, skal informere køberne herom. Forslaget overvejes også i Miljøstyrelsens oplæg til en styrket produktorienteret miljøindsats fra 1996.

Det foreslås derfor, at der indføres en informations- og mærkningsordning for produkter og artikler indeholdende stoffer på listen over uønskede stoffer og stoffer, som er uvurderede eller utilstrækkeligt vurderede.

Regeringen opfordres til at udarbejde det fornødne beslutningsgrundlag, som tager højde for EU's harmoniseringsbestemmelser.

Til nr. 5. Forbedret kontrol og overvågning

De seneste få år er kontrolindsatsen blevet forbedret, men der er stadig behov for at forstærke kontrolindsatsen, ikke mindst med produkter fra lande uden for EU. Kontrollen kunne fordeles blandt en række lande, således at Danmark f.eks. koncentrerer sig om 1-2 anvendelsesområder eller produktgrupper og aftaler kontrol af andre med andre lande. Dette kunne være de samme produktområder, som landene har ansvaret for at udarbejde positivlister for, jf. punkt 2 ovenfor (anvendelsesområder).

Overtrædelser skal rammes med præventive sanktioner, herunder konfiskation. Internationalt samarbejde og offentliggørelse på Internettet vil kunne afsløre systematiske overtrædelser og bistå myndigheder og NGO'er i andre lande.

I forbindelse med aftalen om fordobling af pesticidafgiften blev det aftalt, at en del af provenuet fra afgiften skulle bruges til, at Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse (GEUS) effektivt kan opspore og undersøge udenlandske fund af pesticider i grundvandet. Siden er det fremgået, at Miljøstyrelsen ikke har tilsvarende ressourcer til at opspore og følge

op på udenlandske fund af industrikemikalier i grundvandet, jf. fundene af MtBE i USA og nu også i Danmark.

Det foreslås, at kontrolindsatsen opprioriteres i et internationalt/regionalt samarbejde, og at Miljøstyrelsen får ressourcer til opfølgning af udenlandske fund af industrikemikalier i grundvandet.

Til nr. 6. Forbedret internationalt samarbejde

Det internationale samarbejde prioriteres for lavt i regeringens kemikalieredegørelse fra 1997.

Det er forslagsstillernes ønske, at initiativerne ovenfor sammen med de mere langsigtede initiativer bl.a. inden for den produktorienterede miljøindsats også kan medvirke til at konkretisere den danske forhandlingslinje i internationale og regionale fora. Ud over et øget samarbejde om klassificering, positivlister for anvendelsesområder og kontrol er der behov for at intensivere det politiske samarbejde blandt lige-sindede lande. Alt for ofte bremses eller udvandes initiativer af hensyn til et ønske om konsensus, eller fordi det forlods i al for høj grad forventes, at EU-regler begrænser mulighederne for indgreb mod kemikalierne.

De skandinaviske lande har traditionelt været i spidsen for kemikaliearbejdet, og der kan forventes støtte til konkrete initiativer fra en række lande i og uden for EU, hvis Norden tager samlede initiativer mod kemikalietrykket, herunder de initiativer, der nævnes ovenfor. Herved kan der løbende skabes et stadigt større marked for grønne produkter.

Koordinerende møder på ministerplan i god tid før EU's miljørådsmøder og møder på ministerplan i f.eks. HELCOM og OSPAR med koordinerede forslag og holdninger vil kunne medvirke til at fremme tiltag mod kemikalietrykket.

Herved sikres også, at de politiske målsætninger vedtaget på f.eks. Nordskonferencerne bliver prioriteret på højeste politiske niveau, når de politiske declarationer skal virkeliggøres. Samtidig med at Danmark nationalt intensivere arbejdet med at virkeliggøre generationsmålet, bør der arbejdes for en international virkeliggørelse gennem konkrete strategier og planer i EU og miljøkonventionerne.

Det næste relevante ministermøde finder sted i Portugal i juli 1998 (OSPAR). Her skal generationsmålet indarbejdes i OSPAR's arbejde.

Prioriteringen af bistandsmidlerne, herunder MIKA-midlerne, bør i højere grad reflektere den forebyggende indsats frem for investeringer i behandlingsteknologi. Eksempelvis er det oplagt at fokusere på affaldsminimering og fremme af grønne produkter,